
Hafjell950

KU Naturmangfold

Miljøfaglig Utredning Notat N31

Dato: 15.03.2023

Notat N31

<p>Utførende institusjon: Miljøfaglig Utredning AS www.mfu.no</p>	<p>Prosjektansvarlig: Helge Fjeldstad</p>
<p>Oppdragsgiver: Gaiastova AS</p>	<p>Prosjektmedarbeider(e):</p> <p>Kontaktperson hos oppdragsgiver: Øyvind Hagen</p>
<p>Referanse: Fjeldstad, H. 2022. Hafjell950 Øyer kommune – KU Naturmangfold. Miljøfaglig Utredning notat 2022-N31, ISBN 978-82-345-0303-0.</p>	
<p>Referat: Gaiastova AS v/ Fredrik Helmen utarbeider detaljreguleringsplan for en utbygging på Gaiastova i Øyer kommune. Planen skal legge til rette for at området utvikles til en helårs destinasjon og knutepunkt i Hafjell/Øyer Sør. Det planlegges hotell, forretninger, spisning, aktiviteter (spa, minigolf, bowling, padel, osv.), p-kjeller og ca. 100 leiligheter. Planområdet ligger i et bebygd område med en større parkeringsplass. Det er ingen tidligere registrerte verdifulle naturtyper i området. Under befaring ble det registrert en naturtype med nedbørsmyr og noe jordvannsmyr utenfor planområdet øst for parkeringsplassen. Ut fra Miljødirektoratets kartleggingsinstruks (2022) gir dette et middels verdifullt naturområde. Utbyggingen vil ikke beslaglegge noe myrareal med dagens planer. Det ble ikke registrert rødlistede eller fremmede arter i planområdet. Utbyggingen vil medføre ubetydelig miljøskade for området.</p>	

Forsidebilde: Gaiastova sett mot vest Foto: Helge Fjeldstad

Innhold

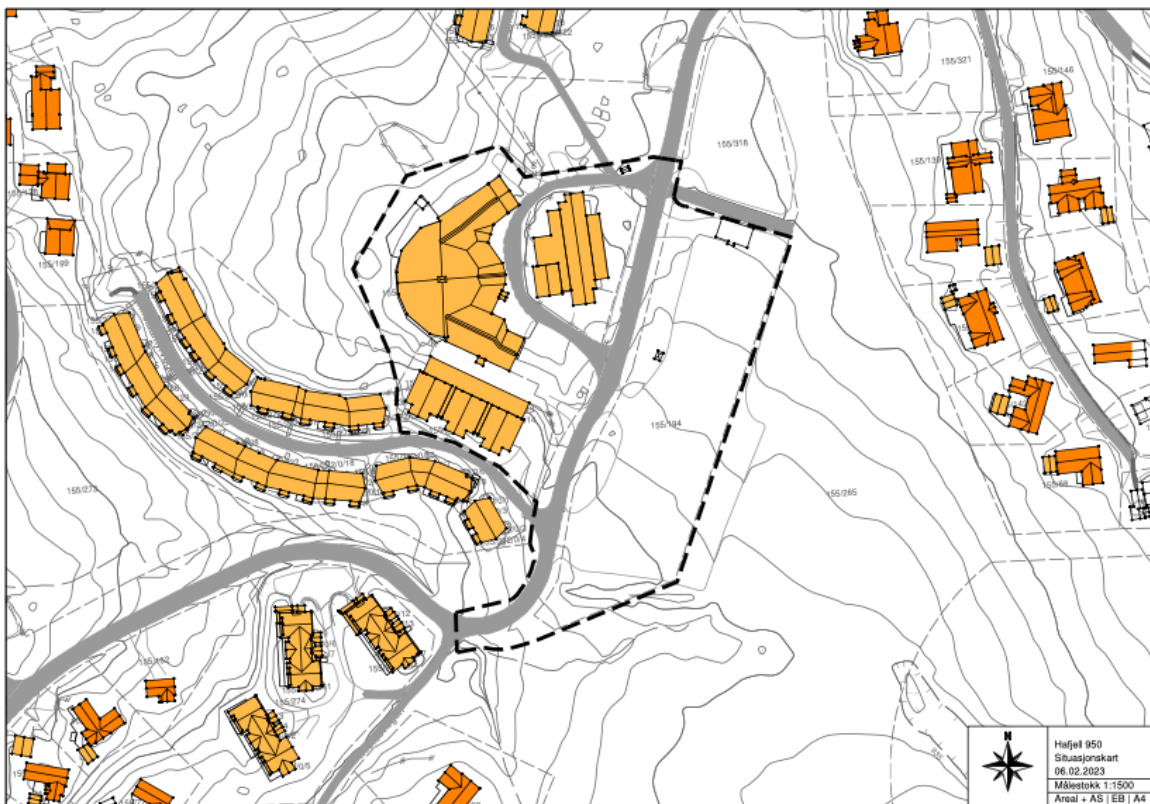
1	INNLEDNING	4
2	METODE.....	5
3	VERDI- OG POTENSIALVURDERING.....	6
3.1	NATURTYPER.....	6
3.2	ARTSFOREKOMSTER.....	8
3.3	ANDRE REGISTRERINGER.....	8
4	VERDIVURDERING.....	9
5	PÅVIRKNING OG KONSEKVENNS	9
5.1	ALTERNATIV 0	11
5.2	ALTERNATIV 1 - UTBYGGINGSALTERNATIVET	11
5.3	SAMLET VURDERING	11
6	NATURMANGFOLDLOVENS §§ 8-10	12
6.1	§ 8 KUNNSKAPSGRUNNLAGET	12
6.2	§ 9 FØRE-VAR-PRINSIPPET	12
6.3	§ 10 ØKOSYSTEMTILNÆRMING OG SAMLET BELASTNING	12
	KILDER	13

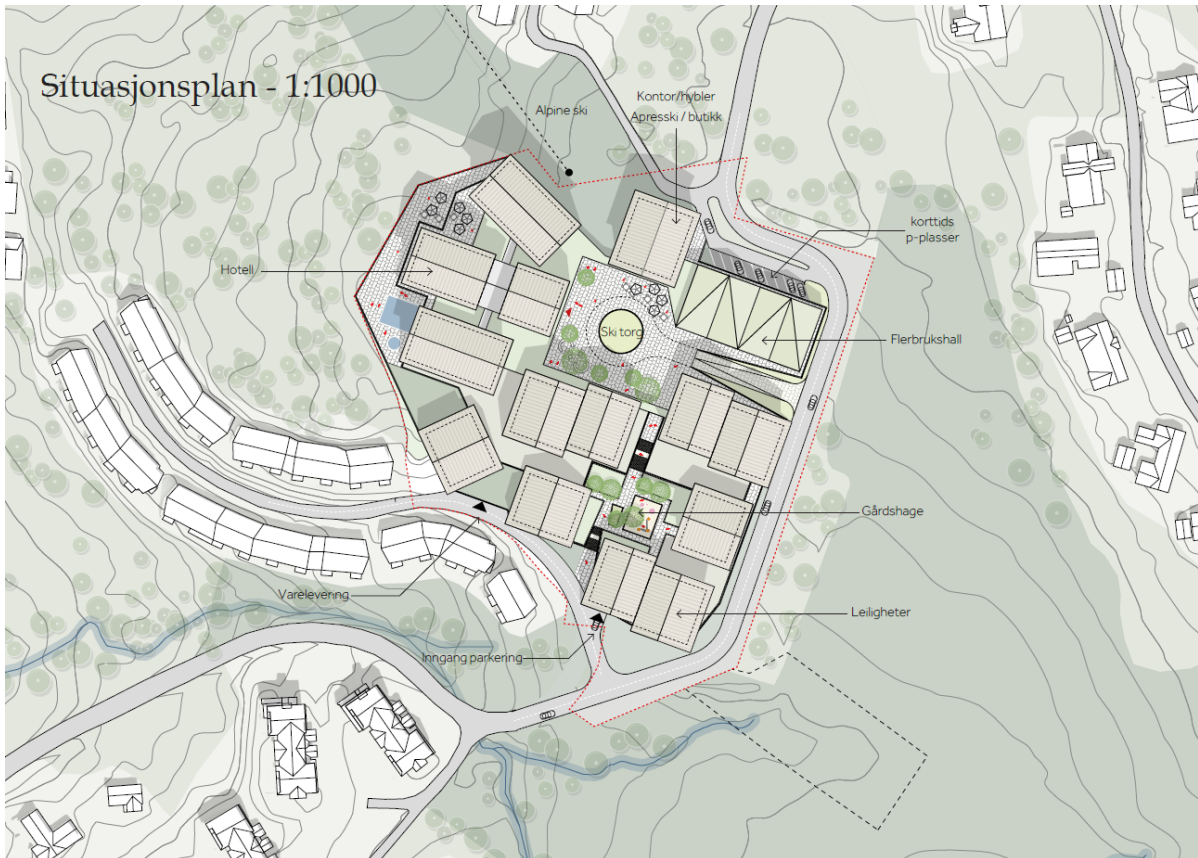
1 Innledning

Gaiastova AS v/ Fredrik Helmen utarbeider detaljreguleringsplan for en utbygging på Gaiastova i Øyer kommune. Planarbeidet skal legge til rette for at området utvikles til en helårs destinasjon og knutepunkt i Hafjell/ Øyer Sør. Det planlegges hotell, forretninger, be-
spising, aktiviteter (spa, minigolf, bowling, paddel, m.m.), p-kjeller og ca. 100 leiligheter. Planområdet ligger delvis i et bebygd område med en større parkeringsplass. I forslaget til planområde inngår også del av et større myrområde. Det er ingen tidligere registrerte verdi-
fulle naturtyper i området.

Miljøfaglig Utredning AS har kartlagt naturtyper i området (unntatt vilt og villrein) og vur-
dert utbyggingen i forhold til naturmangfoldlovens §§ 8-10.

Figur 1 Planområdet for utbyggingen.

Figur 2 Situasjonsplan fra skisseprosjekt, avvik kan forekomme.

2 Metode

Vurderingen av naturmangfoldet i planområdet med nærmeste omgivelser gjøres på bakgrunn av eksisterende data og befaring i området 19.08.2022. Det foreligger ingen tidligere registreringer av naturtyper i planområdet (Miljødirektoratet 2022a).

Området er kartlagt etter det nye typesystemet NiN (Natur i Norge), og verdifulle naturtyper er identifisert på bakgrunn av Miljødirektoratets nye kartleggingsinstruks (Miljødirektoratet 2021b). Utvelgelsen av viktige naturtyper er gjort med bakgrunn i norsk rødliste for naturtyper (Artsdatabanken 2018a), i tillegg til enkelte naturtyper som har sentral økosystemfunksjon eller er spesielt artsrike (Evju mfl. 2017). Dette systemet blir nå benyttet i en storskala utvalgskartlegging av norsk natur.

I Miljødirektoratets nye kartleggingsinstruks blir lokalitetene gitt en økologisk kvalitet på en fem-delt skala, basert på lokalitetens skår for tilstand og naturmangfold etter vurdering av ulike, naturtypespesifikke parametere. Kvalitetskategoriene er som følger:

- Svært høy kvalitet
- Høy kvalitet
- Moderat kvalitet
- Lav kvalitet
- Svært lav kvalitet

Forekomst av rødlistearter er ofte et vesentlig kriterium for å verdsette en lokalitet. Gjeldende norsk rødliste ble lansert i november 2021 (Artsdatabanken 2021b). Rødlistekategoriene er vist i tekstboks 1.

Tekstboks 1. Rødlistestatus:

CR = kritisk truet (Critically Endangered)
EN = sterkt truet (Endangered)
VU = sårbar (Vulnerable)
NT = nær truet (Near Threatened)
DD = datamangel (Data Deficient)

Fremmede arter kan være en trussel mot lokalt artsmangfold. I 2018 kom det ut en ny liste over fremmede arter, der svartelistebegrepet er faset ut (Artsdatabanken 2018b). Artene er her fordelt på fem kategorier, se tekstboks 2.

Tekstboks 2. Inndeling av fremmede arter med økologisk risiko:

NK = ingen kjent risiko (No known impact)
LO = lav risiko (Low impact)
PH = potensiell høy risiko (Potentially high impact)
HI = høy risiko (High impact)
SE = svært høy risiko (Severe impact)

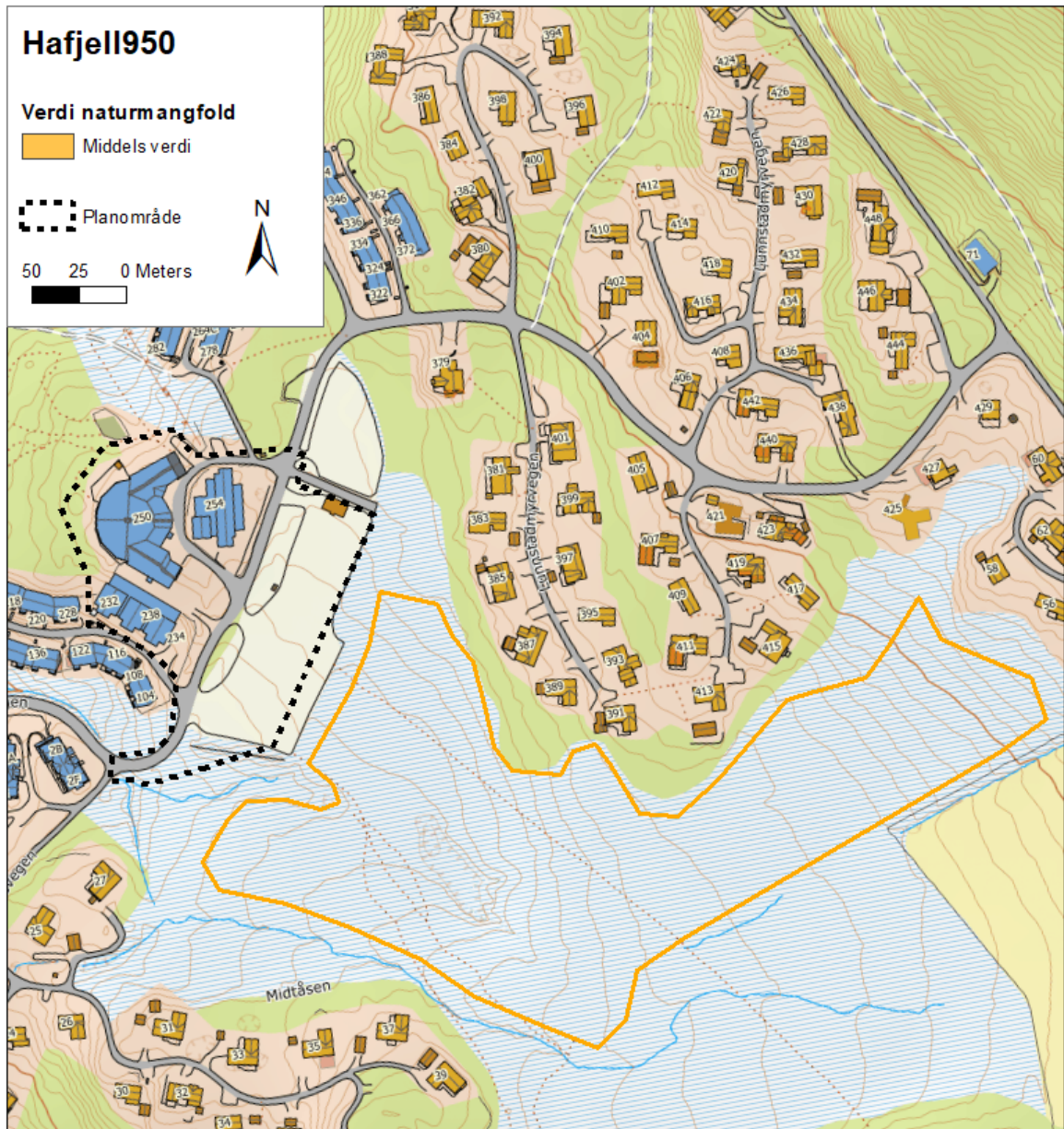
Konsekvenser for naturmangfold og avbøtende/kompenserende tiltak er vurdert i forhold til Statens vegvesen sin håndbok V712 om konsekvensanalyser (Statens vegvesen 2018), med Miljødirektoratets kriterier for verdivurdering, påvirkning og konsekvens (<https://www.miljodirektoratet.no/myndigheter/arealplanlegging/konsekvensutredninger/vurdere-miljokonsekvensene-av-planen-eller-tiltaket/naturmangfold/>). Miljødirektoratet 2022b

3 Verdi- og potensialvurdering

3.1 Naturtyper

I planområdet opptrer sterkt endrete naturtyper som ny løs fastmark (T37) og hardt endret fastmark (T39). Øst for planområdet opptrer nedbørsmyr (V3-C1) og noe jordvannsmyr fra kalkfattigere (V1-C2) til flekker med mer kalkrik myr (V1-C7) i området øst for parkeringsplassen ved Gaiastova.

Det ble registrert naturtype etter Miljødirektoratets instruks (2022) i området øst for parkeringsplassen. Dette området inngår i naturtypen «Høyereliggende og nordlig nedbørsmyr» E12.2. Lokaliteten strekker seg fra parkeringsplassen og mot øst og utgjør omlag 45 daa.

Figur 3 Registreringskart for Naturmangfold. En naturtypelokalitet ble registrert «Høyereliggende og nordlig nedbørsmyr».

3.2 Artsforekomster

Det ble ikke registrert rødlistede eller fremmede arter i planområdet og ingen slike er heller registrert i artskart (artskart.artsdatabanken.no). Av interessante arter ble rikmyrartene jåblom, dvergjamne og myrklegg registrert på et mindre område rett øst for parkeringsplass. For øvrig er myrene i området fattige og har et begrenset artsmangfold.

Figur 4 Myrområdene sett mot sør. Foto: Helge Fjeldstad

3.3 Andre registreringer

Det er foreliggende ikke vernet natur, geotoper eller geologisk arv-geosteder i planområdet. Når det gjelder økologiske funksjonsområder for arter og landskapsøkologiske funksjonsområder så er villrein og vilt ikke vurdert i denne utredningen. Vi kjenner ikke til andre slike områder som er aktuelle å vurdere for planområdet.

4 Verdivurdering

Kartleggingen resulterte i avgrensning av en naturtype av middels verdi av typen «høyereliggende og nordlig nedbørsmyr». Befaringen ble utført i vekstsesongen (19.08.2022) med gode registreringsforhold. Lokaliteten er rapportert inn til Miljødirektoratets database for naturtypedata – Naturbase.

Potensialet for nye funn av sjeldne eller rødlistede arter vurderes generelt som dårlig innenfor planområdet.

Tabell 1 Oversikt over verdisatte lokaliteter i planområdet etter Miljødirektoratets veileder for konsekvensutredninger.

Navn	Naturtype	Lokalitetskvalitet	Verdi
Gaiastova øst	Høyereliggende og nordlig nedbørsmyr	Moderat kvalitet	Middels verdi eller forvaltningsprioritet

5 Påvirkning og konsekvens

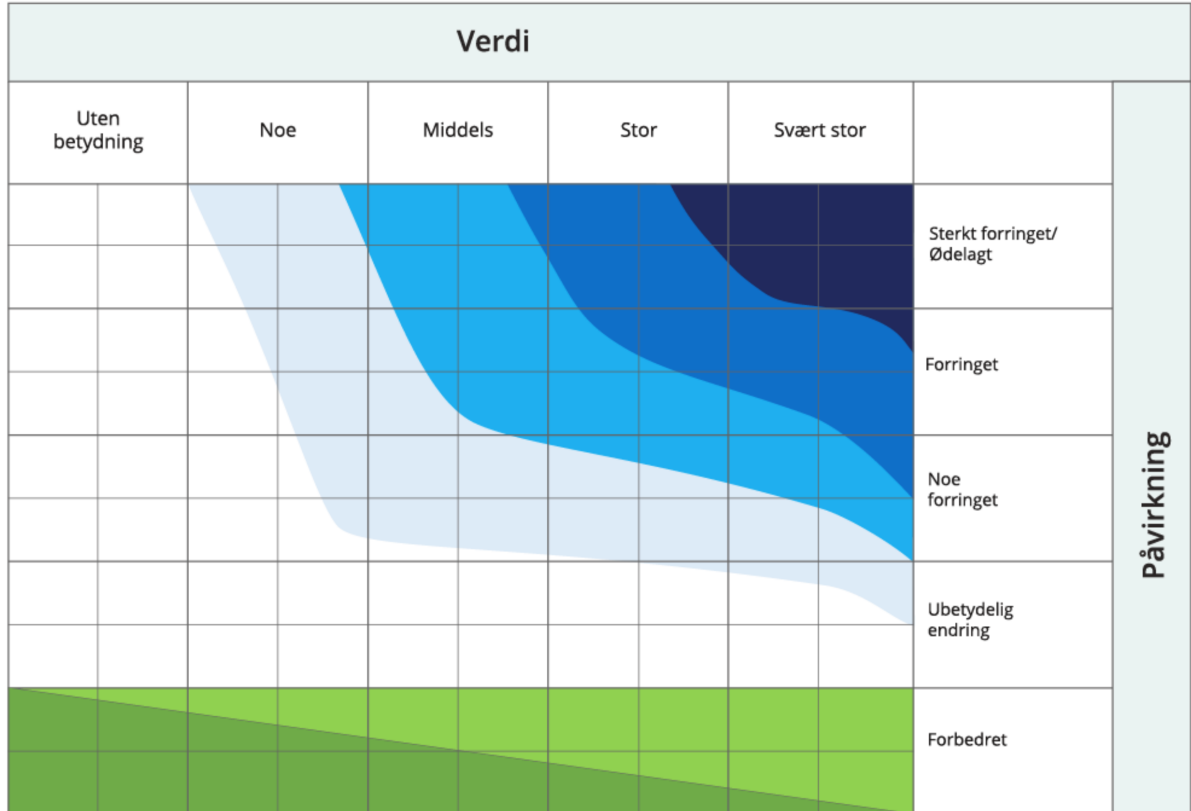
Påvirkning og konsekvens for utbyggingsalternativet skal vurderes i forhold til referansealternativet (0-alternativet). Kriterier for vurdering av påvirkning er gitt av Miljødirektoratets veiledning for konsekvensutredninger (Miljødirektoratet 2022b).

Tabell 2 Utdrag fra Miljødirektoratets tabell for påvirkning av Naturmangfold (Miljødirektoratet 2022b)

Planen eller tiltakets virkning	Forbedret	Ubetydelig endring	Noe forringet	Forringet	Sterkt forringet
Naturtyper	Bedrer tilstanden ved at eksisterende inngrep tilbakeføres til opprinnelig natur.	Ingen eller uvesentlig virkning på kort eller lang sikt	Berører en mindre viktig del som samtidig utgjør mindre enn 20 % av lokaliteten. Liten forringelse av restareal. Virkningenes varighet: Varig forringelse av mindre alvorlig art, eventuelt mer alvorlig miljøskade med kort	Berører 20–50 % av lokaliteten, men liten forringelse av restareal. Ikke forringelse av viktigste del av lokalitet. Virkningenes varighet: Varig forringelse av middels alvorlighetsgrad, eventuelt mer alvorlig miljøskade med middels restaureringstid (>10 år)	Berører hele eller størstedelen (over 50 %). Berører mindre enn 50 % av areal, men den viktigste (mest verdifulle) delen ødelegges. Restareal mister sine økologiske kvaliteter og/eller funksjoner. Virkningenes varighet: Varig forringelse av høy alvorlighetsgrad. Eventuelt med lang/svært

			restaure- ringstid (1- 10 år)		lang restaure- ringstid (>25 år).
--	--	--	-------------------------------------	--	---

Tabell 3 Konsekvensviften som vurderer konsekvensene av tiltaket med bakgrunn i påvirkning og verdi (Miljødirektoratet 2022b).

5.1 Alternativ 0

Alternativ 0 er forventet situasjon i influensområdet dersom planen eller tiltaket ikke blir gjennomført. Det tar utgangspunkt i dagens miljøtilstand og beskriver den mest realistiske utviklingen i utredningsområdet. Det er ikke forventet at dagens påvirkning på området vil endres på kort eller lang sikt og dette medfører ubetydelig endring i naturmangfoldet. Dagens miljøtilstand er derfor den mest realistiske beskrivelse av 0-alternativet.

5.2 Alternativ 1 - Utbyggingsalternativet

I henhold til metoden for konsekvensvurdering av arealinngrep på Naturmangfold vil utbyggingen slik den er foreslått medføre ubetydelig endring for naturmiljøet i området. Innenfor planområdet er det ikke registrert naturtyper etter Miljødirektoratets instruks.

5.3 Samlet vurdering

Utbyggingen vil skje i et tidligere utbygd område.

Det er ikke påvist naturverdier etter Miljødirektoratets instruks (2022) innenfor plangrensen. Øst for planområdet er det påvist en naturtype etter Miljødirektoratets instruks, men denne vil ikke bli berørt av utbyggingen.

Tabell 4 Vurdering av konsekvensgrad basert på konsekvensvifta (tabell 4)

Alternativ	Påvirkning	Konsekvensgrad
Alternativ 0	Ubetydelig endring	
Alternativ 1 (utbyggingsalternativet)	Ubetydelig endring	Ubetydelig miljøskade

Figur 5 Mye av utbyggingen vil skje på den store parkeringsplassen på Gaiastova. Foto: Helge Fjeldstad

6 Naturmangfoldlovens §§ 8-10

Naturmangfoldlovens § 7 sier: «Prinsippene i §§ 8 til 12 skal legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet, herunder når et forvaltningsorgan tildeler tilskudd, og ved forvaltning av fast eiendom. Vurderingen etter første punktum skal fremgå av beslutningen.»

Nedenfor følger en gjennomgang av §§ 8-10, og en vurdering av hvorvidt disse er besvart.

6.1 § 8 Kunnskapsgrunnlaget

Kunnskapsgrunnlaget i planområdet er nå godt, etter befaring i august med kartlegging av naturtyper etter Miljødirektoratets instruks (2022) og tilhørende artskartlegging.

6.2 § 9 Føre-var-prinsippet

Det er ikke utført egne registreringer av insekter. Selv om potensialet for funn innenfor denne gruppen vurderes som dårlig, må dette tas i betraktning i et føre-var perspektiv.

6.3 § 10 Økosystemtilnærming og samlet belastning

Det ble registrert en naturtype etter Miljødirektoratets instruks (2022) en «Høyereliggende og nordlig nedbørsmyr». Naturtypen vil ligge utenfor planområdet og ikke bli berørt av utbyggingen. I distriktet er det store myrområder med tilsvarende arts mangfold. Den samlede belastningen på naturtypen vil bli ubetydelig.

Kilder

- Artsdatabanken 2018a. Norsk rødliste for naturtyper 2018. Hentet 26.02.2022 fra <https://www.artsdatabanken.no/rodlistefornaturtyper>
- Artsdatabanken 2018b. Fremmedartslista 2018. Hentet 26.02.2022 fra <https://www.artsdatabanken.no/fremmedartslista2018>
- Artsdatabanken 2022a. Artskart. Hentet 26.08.2022 fra <http://artskart.artsdatabanken.no/>
- Artsdatabanken 2021b. Norsk rødliste for arter. <https://artsdatabanken.no/lister/rodlisteforarter/2021/>
- Miljødirektoratet 2022a. Naturbase
- Miljødirektoratet 2022b. Miljødirektoratets veileder for konsekvensutredninger for klima og miljø: <https://www.miljodirektoratet.no/myndigheter/arealplanlegging/konsekvensutredninger/vurdere-miljokonsekvensene-av-planen-eller-tiltaket/naturmangfold/>
- Miljødirektoratet 2022. Kartleggingsinstruks - Kartlegging av naturtyper etter NiN2. Versjon 24.01.2024. Miljødirektoratet Veileder M-2209. 319 s. + vedlegg.
- Statens vegvesen 2018. Konsekvensanalyser. Veiledning. Håndbok V712. Vegdirektoratet. 239 s. + vedlegg. ISBN: 978-82-7207-718-0.